

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 11-01-2017

Mødedato Onsdag d. 11. januar 2017 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 30.11.16 og 07.12.16.....	5
Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.....	7
Høringsvar om forslag til klimalov, saksfremlegg.....	17
Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020.....	22

Punkt 1/17: Program for møtet

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 11.01.2017 kl. 09.00
Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall meldes snarest til Formannskapssekretæren tlf 38 24 34 79 / 98 28 79 38

PROGRAM FOR MØTET:

Kl. 09.00 – 09.30 **Utbygging av E39 orientering ved Nye Veier AS**

SAKSKART			Side
1/17	201700005-1	Program for møtet	
2/17	201700005-1	<u>Formannskapssak:</u> Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 30.11.16 og 07.12.16	
		Sektor 2 – Oppvekst:	
3/17	201613516-2	<u>Formannskapssak:</u> Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver Oppvekststyrets innst. 13.12.16	
		Sektor 5 – Teknisk:	
4/17	201614781-3	<u>Formannskapssak:</u> Høringssvar om forslag til klimalov Rådmannens innst. 02.01.17	
5/17	201609095-5	<u>Bystyresak:</u> Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020 By- og miljøutvalgets innst.	

Harald Furre
ordfører
(sign.)

Punkt 2/17: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 30.11.16 og 07.12.16

Bilag

Protokoll Formannskapet 07.12.2016

Protokoll Formannskapet 30.11.2016

Aps endringsforslag til rådmannens budsjett og handlingsprogram.pdf

H KRF FRP V PP SP forslag 30 11 16.pdf

SV Pa° lag med fremtiden.pdf

Dato 3. januar 2017
Saksnr.: 201700005-1
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
11.01.2017

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 30.11.16 og 07.12.16

Forslag til vedtak

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 30.11.16.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 07.12.16.

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapet 30.11.16 og 07.12.16

Punkt 3/17: Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Bilag

Vedtak OPPVEK, 13122016, Sak 86/16, Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

201613516-1 Høring ny rammeplan for barnehagens 16406318_1_1.pdf

201613516-1 Høringsutkast ny rammeplan 16406317_1_1.pdf

Vedtak OPPVEK, 13122016, Sak 86/16, Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Dato 5. desember 2016
Saksnr.: 201613516-2
Saksbehandler Gro Holte

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
13.12.2016
11.01.2017

Høring - Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forslag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Høringsfristen er satt til 20.01.17.

Stortinget har i lov 17.juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jf §§1,1a, 2, 3, 4 og 5.

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven – jf § 2 syvende ledd.

Forskriften skal etter planen iverksettes fra og med barnehageåret 2017/2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1.mars om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagelovens formåls- og innholdsbestemmelser ligger fast som de viktigste prinsippene for den nye rammeplanen.

De sentrale prinsippene fra rammeplanene av 1996 og 2006 foreslås videreført: Synet på barn og barndom, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek, læring og danning.

I høringsdokumentet blir ulike tema utdypet, det er formulert hva barnehagen skal bidra til i forhold til barna og det er formulert hva personalet skal gjøre for å ivareta dette.

Departementet ønsker at ny rammeplan skal fremstå som tydeligere, kortere og mer konsis slik at personalet, eier, tilsynsmyndighet og foreldre lettere kan orientere seg i planen.

Formålsparagrafen fra 2010 er konkretisert i rammeplanens omtale av verdigrunnlag og formål. Temaer som demokrati, mangfold, likeverd og bærekraftig utvikling og helse er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag.

Den nye rammeplanen skal bygge på den nordiske barnehagetradisjonen, og gi rom for ulike eiere og ulike barnehageprofiler.

Rammeplanen skal være oppdatert og forskningsbasert, relevant for dagens barnehagesektor og møte fremtidens behov.

Kristiansand kommune opplever at forslaget ivaretar og tydeliggjør det brede samfunnsmandatet barnehagen har, dokumentet er gjennomgående i tråd med barnehagens formål og verdigrunnlag.

Temaene som omhandler demokrati, mangfold, likeverd, barns medvirkning, bærekraftig utvikling og livsmestring/ helse er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag. Disse er definert på en forståelig måte og det er tydelige forventninger til hva barnehagen skal bidra til og hvordan barnehagens personale skal formidle og praktisere dette.

Barnesynet, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek og læring og danning kommer tydelig frem og at de ulike områdene er balansert.

Kristiansand kommune er av den oppfatning at høringsforslaget gir tydeligere føringer for hvordan eier, styrer, barnehagelærere og andre ansatte skal sikre at alle barn får et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud.

Forslaget er et tydeligere styringsdokument og et velegnet arbeidsdokument for personalet. Oppbygging og utforming av teksten bidrar til dette. Barnehagens helhetlige oppdrag er gjort mer forpliktende ved at det er formulert mål for personalets arbeid, for å fremme barnas utvikling og læring på disse områdene. Barnehagens forpliktelser til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske i tråd med lov og forskrift kommer tydelig fram og at barnehagen som pedagogisk institusjon skal ha en systematisk pedagogisk praksis og at barnehagens pedagogiske praksis skal baseres på kunnskap.

Kristiansand kommune ønsker velkommen en ny rammeplan som er kort, konsis og tydelig og som fungerer som et tydelig styringsdokument og et velegnet arbeidsdokument for barnehagepersonalet. Det er behov for et godt veiledningsmaterieell i forbindelse med implementering av nytt styringsverktøy og vi ønsker at dette skal foreligge i god tid før ny plan iverksettes.

Forslag til vedtak

[Kristiansand kommune gir sin tilslutning til Kunnskapsdepartementets forslag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver slik det fremgår i kommunens høringsuttalelse](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:
Høringsbrev av 20.10.2016
Høringsutkast

Bakgrunn for saken:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forslag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Høringsfristen er satt til 20.01.17

Stortinget har i lov 17.juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jf §§1,1a, 2, 3, 4 og 5.

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven – jf § 2 syvende ledd.

Forskriften skal etter planen iverksettes fra og med barnehageåret 2017/2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1.mars om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Høringsutkast

Høringsutkastet bygger på:

- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver fra 2006.
- Forslag fra rammeplan arbeidsgruppe våren 2014 (ledet av professor Elin Eriksen Ødegaard)
- Meld. St. 19 (2015 - 2016) *Tid for lek og læring- Bedre innhold i barnehagen*
- Innst. 348 S (2015-2016)
- NOU 2010: *Med forskertrang og lekelyst* (Brennautvalget)
- NOU 2014:7 *Elevenes læring i fremtidens skole- Et kunnskapsgrunnlag*
- (Delutredning fra Ludvigsenutvalget)
- NOU 2015:8 *Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser* (Hovedutredning fra Ludvigsenutvalget)
- NOU 2015:2 *Å høre til – virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø*
- Prop.33L (2015-2016) *Endringer i barnehageloven (tilsyn mm)*
- Innst. 344 L 2015-2016

Høringsforslaget har vært grunnlag for innspill fra fagspesialister, fagmiljøer og medlemmer av departementets referansegruppe som har bestått av representanter fra sentrale aktører i sektoren.

Det er blitt arrangert møter og fagseminarer med fagpersoner, fagmiljøer og sektorrepresentanter i utviklingsperioden.

Barnehagelovens formåls- og innholdsbestemmelser ligger fast som de viktigste prinsippene for den nye rammeplanen

De sentrale prinsippene fra rammeplanene av 1996 og 2006 foreslås videreført: Synet på barn og barndom, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek, læring og danning.

Rammeplanens omfang og struktur.

Rammeplanen er en forskrift, dvs et vedtak som er bestemmende for barnehagens

plikter. Det er derfor viktig at rammeplanen er tydelig på hvilke rammer barnehagen er forpliktet til å arbeide innenfor

Rammeplanen fra 2006 viser at en stor del av rammeplanteksten ikke omhandler rettigheter eller plikter, men gir informasjon og betraktninger om barn, samfunn eller plikter som er fastsatt i annet regelverk.

En stor andel av rammeplanens bestemmelser er formulert som «bør»-bestemmelser, og ordlyden mange steder er såpass vag og skjønnsmessig at den er egnet til å skape tvil om innholdet i forpliktelsene.

I høringsdokumentet blir ulike tema utdypet, det er formulert hva barnehagen skal bidra til i forhold til barna og det er formulert hva personalet skal gjøre for å ivareta dette.

Departementet ønsker at ny rammeplan skal fremstå som tydeligere, kortere og mer konsis slik at personalet, eier, tilsynsmyndighet og foreldre lettere kan orientere seg i planen.

Innholdet er foreslått fordelt på 9 kapitler.

Et kapittel beskriver *ansvar og roller i barnehagen*. Dette er nytt sammenliknet med gjeldende rammeplan.

- Barnehagens verdigrunnlag
- Barns medvirkning
- Samarbeid mellom hjem og barnehage
- Barnehagens formål og innhold
- Barnehagens arbeidsmåter
- Barnehagens fagområder
- Ansvar og roller
- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Overganger

Barnehagelovens formåls- og innholdsbestemmelser ligger fast som de viktigste premissene for den nye rammeplanen.

§1 Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Formålsparagrafen fra 2010 er konkretisert i rammeplanens omtale av verdigrunnlag og formål. Temaer som demokrati, mangfold, likeverd og bærekraftig utvikling og helse er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag.

1. Barnehagens verdigrunnlag - omhandler flg. avsnitt
 - Barn og barndom

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse
- Barnehager med særlige formål

Den nye rammeplanen skal bygge på den nordiske barnehagetradisjonen, og gi rom for ulike eiere og ulike barnehageprofiler.

Rammeplanen skal være oppdatert og forskningsbasert, relevant for dagens barnehagesektor og møte fremtidens behov.

2. Barns medvirkning

Prinsippet om barns rett til medvirkning er slått fast i barnehagelovens formålsbestemmelse §1 og utdypet i barnehageloven §3 Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art.12. nr.1

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Alle barn skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Også de yngste barna har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp de yngste barnas ulike uttrykk og behov.

3. Samarbeid mellom hjem og barnehage

Foreldrene har hovedansvaret for sine barns oppdragelse. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. Barnehageloven §§1 og 4.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

4. Barnehagens formål og innhold

- Barnehagens skal ivareta barnas behov for omsorg
- Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek
- Barnehagen skal fremme danning
- Barnehagen skal fremme læring
- Barnehagen skal fremme sosial kompetanse
- Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språklig kompetanse
- Samisk barnehagetilbud

§ 2 Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn mulighet for lek og livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i sosialt og kulturelt felleskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnas interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver ved forskrift (rammeplan).

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få utfolde skaperglede, undring og utforsker trang. Omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og bidrar samlet til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barnet er medskaper av egen kultur.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått og respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

I høringsdokumentet blir de ulike tema utdypet, det er formulert hva barnehagen skal bidra til i forhold til barna og det er formulert hva personalet skal gjøre for å ivareta dette.

5. Barnehagens arbeidsmåter

- Progresjon
- Barnehagens digitale praksis

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære nye ting og oppleve fremgang. Alle barna skal oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy til å utforske, leke, lære og undre seg. Barnehagen skal snakke med barna om prinsipper for digital dømmekraft og selv utøve dette.

6. Barnehagens fagområder

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder og skal bidra til å fremme barnas trivsel og allsidige utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagens verdigrunnlag og formål skal prege arbeid med fagområdene. Barnas rett til medvirkning skal ivaretas.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidra slik at arbeidet med fagområdene oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende felleskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen.

7. Ansvar og roller

- Barnehageeier
- Styrer
- Pedagogisk leder

Dette kapitlet er nytt i f.h.t. tidligere rammeplan og beskriver ansvar og roller i barnehagen – for eier, styrer og pedagogisk leder.

Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for «barnehagens personale» som omfatter alle som arbeider i barnehagen.

Barnehageeierens ansvar fremkommer i barnehageloven § 7. Eier har et juridisk ansvar for kvaliteten i barnehagetilbudet.

Barnehageloven § 17 fastslår at barnehagen må ha en forsvarlig og administrativ ledelse, styrer. Videre stilles det krav til utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse og krav til ledelseskompetanse.

Pedagogisk leder omtales i barnehagelovens § 18 *barnehagens øvrige personale*. Det stilles krav til utdanning som barnehagelærer eller treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnehageeier og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen, med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

- Planlegging
- Vurdering
- Tilrettelegging av tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene.

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte tidlig, får den sosiale, pedagogiske og /eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.

9. Overganger

- Når barnet begynner i barnehagen
- Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen

Personalet skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeidet om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen

De eldste barna skal få glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Kristiansand kommune opplever at Kunnskapsdepartementet har arbeidet grundig med utvikling av høringsutkastet. Sentrale fagmiljø og fagspesialister har vært involvert i prosessen og oppvekstdirektøren har også, gjennom storbynettverkets representasjon i departementets referansegruppe, hatt mulighet til og gitt innspill i utviklingsperioden.

Forslaget ivaretar og tydeliggjør det brede samfunnsmandatet barnehagen har, dokumentet er gjennomgående i tråd med barnehagens formål og verdigrunnlag. Det er bra at temaene som omhandler demokrati, mangfold, likeverd, barns medvirkning, bærekraftig utvikling og livsmestring/ helse er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag. Temaene er definert på en forståelig måte og det er tydelige forventninger til hva barnehagen skal bidra til og hvordan barnehagens personale skal formidle og praktisere dette.

Kristiansand kommune opplever at barnesynet, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek og læring og danning kommer tydelig frem og at de ulike områdene er balansert.

Kristiansand kommune opplever at forslaget er et tydeligere styringsdokument og et velegnet arbeidsdokument for personalet. Oppbygging og utforming av teksten bidrar til dette. Barnehagens helhetlige oppdrag er gjort mer forpliktende ved at det er formulert mål for personalets arbeid, for å fremme barnas utvikling og læring på disse områdene. Barnehagens forpliktelser til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske i tråd med lov og forskrift kommer tydelig fram og at barnehagen som pedagogisk institusjon skal ha en systematisk pedagogisk praksis. Barnehagens pedagogiske praksis skal baseres på kunnskap. Denne kunnskapen må også være **forskningsbasert** og vårt innspill er at dette begrepet bør tilføres.

Kristiansand kommune er av den oppfatning at høringsforslaget gir tydeligere føringer for hvordan eier, styrer, barnehagelærere og andre ansatte skal sikre at alle barn får et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud.

Kristiansand kommune imøteser det nye kapitlet som omhandler **ansvar og roller** i barnehagen og som etter intensjonen skal bidra til å gi tydelige føringer for

hvordan eier, styrer, barnehagelærere og andre ansatte skal sikre at alle barn får et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud.

Barnehageeier

Det er bra at barnehageeiers juridiske ansvar for kvaliteten på tjenesten er tydeliggjort, men det bør tilføyes en formulering på barnehageeiers ansvar for kompetanseutvikling av personalet.

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse.

Pedagogisk leder

Pedagogisk leders/barnehagelærers ansvar kommer tydeligere fram nå enn tidligere.

Kunnskapsdepartementet har valgt å bruke betegnelsen pedagogisk leder da dette er betegnelsen som brukes i barnehageloven §18 .

Vår forståelse er at departementets intensjon er å synliggjøre ansvaret og rollen til barnehagelæreren, med godkjent utdanning og som oppfyller normen for pedagogisk bemanning, og at rammeplanen skal fremstå som relevant for dagens barnehagesektor og være fremtidsrettet.

Begrepet pedagogisk leder kan imidlertid skape usikkerhet og ulik forståelse.

Barnehagene ansetter flere barnehagelærere enn tidligere og organiserer barnehagene på ulik måte med baser, team, ulike barnegruppestørrelser o.l.

«Pedagogisk leder» brukes som en spesiell stillingskategori/betegnelse og med et utvidet ansvar i f.h.t ledelse.

Med bakgrunn i dette ber vi departementet vurdere bruk av begrepet «pedagogisk leder» på nytt.

Departementets intensjon er at ny rammeplan skal tydeliggjøre tilbudet og være tilpasset de yngste barna.

Vi registrerer at de yngste barna er beskrevet spesielt under *barns medvirkning* og det er bra.

Vi synes imidlertid at det de yngste bør synliggjøres bedre.

De yngste barna har et særskilt behov for *tilknytning* og trygghet for å sikre videre vekst og utvikling. Dette bør presiseres og vårt innspill er at dette må komme tydeligere frem under avsnittet «Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg»

Kristiansand kommune ønsker velkommen en ny rammeplan som er kort, konsis og tydelig – og som fungerer som et tydelig styringsdokument og et velegnet arbeidsdokument for barnehagepersonalet.

Kristiansand kommune imøteser et godt veiledningsmaterieell. Tilbakemelding fra barnehagene er at det er et stort behov for dette i sektoren. Det nevnes spesielt behov for utdyping på områdene pedagogisk dokumentasjon, arbeidsmetoder og foreldresamarbeid.

Punkt 4/17: Høringssvar om forslag til klimalov, saksfremlegg

Bilag

16-02443-1 Forslag til klimalov - høringsuttalelse fra KS 910250_6_0.pdf

KLD_ horingsnotat_ klimalov_160927.pdf

Høringssvar om forslag til klimalov, Kristiansand kommune.pdf

Dato 22. desember 2016
Saksnr.: 201614781-3
Saksbehandler Kim Øvland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
11.01.2017

Høringssvar om forslag til klimalov, saksfremlegg

Sammendrag

14. desember sendte rådmannen høringssvar om forslag til klimalov på vegne av Kristiansand kommune. Da man ikke rakk å behandle høringssvaret politisk innen høringsfristen, er svaret sendt med forbehold om politisk behandling i Formannskapet 11. januar 2017.

Klima- og miljødepartementet foreslår å lovfeste at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Det legges fram forslag til en kortfattet og overordnet lov som etablerer en ramme om norsk klimapolitikk. Lovens formålsparagraf understreker hovedformålet med loven, nemlig å fremme omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge.

Loven skal også styrke åpenhet og bred demokratisk forankring av norsk klimapolitikk gjennom at det lovfestes at Stortinget regelmessig skal få informasjon om status og framdrift i arbeidet med Norges klimamål. Det skal også rapporteres om hvordan Norge forberedes på og tilpasses klimaendringene. Regjeringen skal hvert år rapportere til Stortinget om utviklingen i klimagassutslippene.

Kristiansand kommune støtter innføringen av en klimalov som etablerer en tydeligere ramme for norsk klimapolitikk. Dette vil kunne påvirke kommunenes mulighet til å bidra til måloppnåelsen. Kristiansand kommunes høringssvar er i tråd med KS anbefalinger og innspill knyttet til kommunenes rolle i arbeidet med å redusere Norges klimagassutslipp og bidra til utviklingen av lavutslippssamfunnet. Følgelig oppfordrer kommunen regjeringen om å styrke og konkretisere innholdet i lovforslaget og mener at klimaloven bør inkludere følgende elementer:

1. Klimaloven bør i lovteksten presisere hva som menes med et *lavutslippssamfunn* og at det også er utslipp i Norge som skal kuttes.
2. Det bør vurderes å lovfeste at kommuner bør innføre klimabudsjett for å tallfeste hvordan kommunebudsjetter skal og kan følge opp vedtatte klimamål. Modellen fra Oslo kommune er et eksempel på hvordan dette kan gjøres.
3. Følgende som er fremhevet i prinsippene i budsjettforliket bør fremkomme tydeligere i endelig lovtekst: «*Det skal lovfestes en femårsmekanisme som i Paris-avtalen, som innebærer at regjeringen, for å fremme omstillingen til et lavutslippssamfunn, skal*

legge fram for Stortinget fornyede delmål som delmål fram til 2050. Fra 2020 og med fem års intervaller skal regjeringen gjøre opp status og legge fram nytt klimamål fortrinnsvis ti år fram i tid. Klimamål skal legge til grunn beste oppdaterte vitenskapelige kunnskap på fastsettelsestidspunktet, være tallfestede, målbare, rapporterbare og verifiserbare, innebære en progresjon fra forrige mål, og fremme gradvis omstilling fram mot 2050. Klimamål skal fastsettes konsistent med Norges bidrag under FNs Klimakonvensjon og eventuell felles gjennomføring med EU».

4. Lovteksten bør presisere at rapporteringen loven retter seg mot, skal omfatte alle norske utslipp, altså også utslipp i kvotepliktig sektor. Dette for å gi et fullstendig bilde av utslippssituasjonen og aktuelle tiltak.

Kristiansand kommune anbefaler også at staten øremerker penger til gjennomføring av klimaplanlegging i kommunene.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet gir sin tilslutning til hørings svar om forslag til klimalov

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

- a) Høringsnotat «Forslag til Lov om klimamål (klimaloven)», Klima- og miljødepartementet
- b) Hørings svar om forslag til klimalov, Kristiansand kommune
- c) Forsalg til klimalov – høringsuttalelse fra KS

Bakgrunn for saken

Spørsmålet om en norsk klimalov ble første gang reist i 2012 i forbindelse med Meld. St. 21 (2011-2012) *Norsk klimapolitikk*, hvor regjeringen uttalte at den, "basert på erfaringene med dagens lovgivning og virkemiddelbruk", ville "vurdere hensiktsmessigheten av en egen klimalov".

På bakgrunn av konsultasjonsrunder, høringsmøte og Stortingets vedtak i mars 2015, så startet Klima- og miljødepartementet utredning av et konkret forslag til klimalov i Norge. Departementet har i arbeidet med loven hatt direkte kontakt med myndigheter og aktuelle miljøer i Storbritannia, Finland og Danmark om deres klimalover. Videre har departementet hatt kontakt med den såkalte "Miljømålsberedningen" under Sveriges Riksdag, som har utredet et forslag til en svensk klimalov. Den svenske klimaloven foreslås som en integrert del av et bredere, nytt "rammeverk" for svensk klimapolitikk. Høringsnotatet gir en oversikt over de aktuelle klimalovene og forslaget i Sverige. Mer om disse landenes klimalovgivning i vedlagt *høringsnotat* fra klima- og miljødepartementet. Departementet har også trukket på norsk ekspertise, blant annet gjennom et miniseminar i departementet i oktober 2015 med deltakere fra organisasjoner og kompetansemiljøer i Norge.

Klimamål for 2030 og 2050 foreslås lovfestet

For 2030 er målet at Norge skal bidra til å redusere klimagassutslipp med minst 40 % sammenlignet med 1990 slik regjeringen har presentert det i Meld. St. 13 (2014-2015) *Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU*, og som Stortinget har sluttet seg til. Målet om minst 40 % utslippsreduksjon er meldt inn til FN som Norges forpliktelse. Regjeringen legger opp til at målet oppfylles felles med EU, og klimaloven nedfeller også dette eksplisitt i § 2.

For 2050 er målet at Norge skal bli et lavutslippssamfunn slik det fremgår av klimaforlikene og Meld. St. 13 (2014-2015) *Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU*. Formålet med å lovfeste målet om lavutslippssamfunnet er å legge til rette for en langsiktig omstilling i klimavennlig retning i Norge.

Loven forplikter regjeringen til hvert år og på egnet måte å rapportere til Stortinget om utviklingen i klimagassutslippene, utslippsframskrivninger og gjennomføring av lovfestede klimamål, synliggjøre sektorvise utslippsbaner for ikke-kvotepliktig sektor, og oppdatere status for arbeidet med klimatilpasning.

Loven forplikter beslutningstakerne på det øverste beslutningsnivået i det norske samfunnet, regjering og storting, og retter seg ikke mot borgerne.

Rådmannens innspill

Rådmannen mener innføringen av en egen klimalov vil kunne forsterke og etablere en tydelig ramme rundt Norsk klimapolitikk, både på nasjonalt og kommunalt nivå. Klimagassutslippene i Norge øker og behovet for forpliktende mål og planer synes nødvendig for at vi gradvis skal kutte utslipp. Klimaloven vil kunne sørge for at klimapolitikken holdes på dagsorden år for år, og tallfeste hvor store utslipp som kan tillates for at Norge blir et lavutslippssamfunn i tråd med Paris-avtalen.

Kristiansand kommune har sammen med Knutepunkt-kommunene vedtatt mål om å kutte utslipp og utvikle et klimanøytralt samfunn. Utslippene har likevel fortsatt å vokse i regionen og man ser behovet for bedre oppfølging- og styringssystemer slik at mål og tiltak henger bedre sammen. I den sammenheng er det nødvendig med gode indikatorer og definisjoner knyttet til ulike begrep benyttet i «klimadebatten». Dette har kommunen oppfordret regjeringen til også å presisere i klimaloven, slik at man kan jobbe mot omforente mål og styrke kommunens rolle i arbeidet med å kutte norske utslipp.

Et klimabudsjett som beskriver hvilke utslipp kommunene kan tillate seg innenfor definerte klimamål, vil kunne skape bedre grunnlag for oppfølging av målene. Oslo kommune har utarbeidet et klimabudsjett som inngår som del av økonomiplanen. Dette kobler det «grønne» og det «blå» regnskapet på en måte som gjør kommunens klimasatsning mer helhetlig og lettere å følge opp i kommunens handlingsprogram. Dette synes rådmannen er en interessant tilnærming til klimaarbeidet i offentlig sektor.

Kommunen vurderer etableringen av en klimalov som løpende oppdaterer og følger opp (del)mål og utslippssituasjon på nasjonalt nivå, som nyttig for kommunen i vårt lokale klimaarbeid. Dette blant annet fordi loven fordrer at det utvikles gode klimaindikatorer og utslippsstatistikk, noe som er et premiss for å kunne vite hvordan vi ligger an med tanke på å nå vedtatte mål. Et arbeid knyttet til dette på nasjonalt nivå, vil kunne bidra positivt til arbeidet på kommunalt nivå, blant annet ifm kommunens årlig miljø- og klimamelding.

Punkt 5/17: Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020

Bilag

Vedtak BYSTYR, 01022017, Sak 11/17, Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020

Vedtak BYUTVIK, 08122016, Sak 224/16, Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020

Stysak ASH 59-2016 Avfallsplan 2017 - 2020 høringsprosess og forslag til kommunene.pdf

Avfallsplan 2017-2020 til kommunal behandling.pdf

Dato 25. november 2016
Saksnr.: 201609095-5
Saksbehandler Terje Lilletvedt

Saksgang

By- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.12.2016
11.01.2017
01.02.2017

Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020

Sammendrag

Det er utarbeidet forslag til Avfallsplan for perioden 2017-2020, med tittelen «Smarte løsninger for ansvarlig avfallshåndtering». Tittelen sammenfaller med visjonen som ble formulert for Avfall Sør i forbindelse med arbeidet med konsernstrategi vinteren 15/16. Målsettinger fra konsernstrategien er tatt videre og konkretisert i den nye avfallsplanen.

Prosjektledelsen for planen har ligget hos Avfall Sør, og skrivearbeidet er utført i egenregi. Kommunene har vært deltakere i prosessen med ny plan både gjennom arbeidsmøter i administrativt utvalg (AU), gjennom orientering i politiske forum våren 2016 og behandling av høringsforslaget høsten 2016. Styret i Avfall Sør Husholdning har også hele tiden vært involvert i planarbeidet og problemstillinger i planen.

Planen ble sendt på høring til de offentlige instanser og organisasjoner som man antok ville bli mest berørt av forslagene. Høringen ble kunngjort i regionens aviser, samt lagt ut på Avfall Sørs og eierkommunenes hjemmesider. Det kom inn to høringsuttalelser, som ikke medførte endringer i planen. I forbindelse med behandlingen i By- og miljøutvalget i Kristiansand kommune ble det vedtatt to ekstra anbefalinger, som er ivaretatt. I forkant var innbyggerne involvert gjennom spørreundersøkelser og oppfordringer til å sende inn innspill.

Endelig plandokument ble godkjent av styret i Avfall Sør Husholdning 4.november 2016. Saksfremlegget er vedlagt, i tillegg til selve plandokumentet. Saken fremmes med forslag til likelydende vedtak i de fire eierkommunene.

Teknisk direktør har ingen ytterligere kommentarer og anbefaler at Bystyret vedtar avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020 slik den foreligger til behandling i kommunene.

Forslag til vedtak

[Bystyret i Kristiansand kommune vedtar forslaget til Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020](#)

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Terje Lilletvedt
Byingeniør

Vedlegg:

- Styresak ASH 59/2016 Avfallsplan 2017-2020 Høringsprosess og forslag til kommunene
- Avfallsplan for Avfall Sør Husholdning 2017-2020

Bakgrunn for saken

Hovedlinjer i Avfallsplan 2017-2020

Avfallsplanen er et styrende dokument for Avfall Sør og kommunenes arbeid på avfallsområdet. Styret i Avfall Sør utarbeidet høsten 2015 et strategidokument for konsernet. Avfall Sør skal løse sine oppgaver på en økonomisk, ressurs- og miljøriktig god måte. Det innebærer å legge til rette for økt aktivitet oppover i avfallspyramiden, samtidig som kostnadene holdes på et akseptabelt nivå. Strategien legger føringer for prioriteringer og målsettinger også i arbeidet med ny avfallsplan. En slik føring er at gjennomsnittsgebyret ikke skal øke mer enn 1,5 % per år i planperioden.

Avfalls- og gjenvinningsbransjen er i stadig endring, og får mye oppmerksomhet som en nøkkel til nye arbeidsplasser og råvaresikkerhet i Europa gjennom sirkulær økonomi. Nasjonale målsettinger og tiltak forventes avklart i planperioden. Vurdering og implementering av nytt regelverk og nye tiltak må derfor følges opp og avklares gjennom hele planperioden.

Avfall Sør prioriterer kundetilfredshet og fleksible løsninger. «Smart sortert» med betaling per tømning for bio- og restavfall og frivillighet fremfor tvang når det gjelder bruk av hente- og bringeordningene er en sentral del av dette. I avfallsplanen legges det til grunn at dagens løsninger med ukentlig innsamling av bio- og restavfall med betaling per tømning opprettholdes. Det samme gjelder vederlagsfri levering av alle typer husholdningsavfall på gjenvinningsstasjonene, med dekning av utgiftene over fastgebyret.

Prioriterte tiltak i perioden:

- Ny gjenvinningsstasjon på Mjåvann
- Henteordning for plastemballasje
- Økt bruk av nedgravde løsninger også i etablerte boligområder
- Styrket kommunikasjon for avfallsreduksjon og bedre sortering
- Kommunal styring av alt husholdningsavfall og økt tilbud om innsamling av grovavfall
- Oppgradering og standardisering av hytterrenovasjon

Oppbygging av avfallsplandokumentet

Avfallsplanen er bygget opp med følgende kapitler:

1. Hovedlinjer for avfallsplan 2017-2020
Oppsummering
2. Bakgrunn
Forskrifter, eierstyring og rammevilkår
3. Dagens avfallsløsning
Beskrivelse av systemet, avfallsmengder og utviklingstrekk
4. Samfunnsansvar
Hvorfor og hvordan

5. Kommunikasjon
Hvorfor og hvordan
6. Satsing mot 2020
Mål, strategier, tiltak og konsekvenser

Målsettinger og konsekvenser

Økonomisk ramme: Gjennomsnittsgebyret per boenhet skal ikke øke mer enn 1,5 % per år.

Rammen har vært førende for prioriteringene som er gjort innen følgende målsettinger:

- Mål 1: Videreføre dagens servicenivå med økt fokus på kost/nytte
- Mål 2: Videreutvikle tjenestetilbudet for å få økt kontroll med husholdningsavfall
- Mål 3: Økt bruk av nedgravde avfallsløsninger
- Mål 4: Nye løsninger for å effektivisere innsamling og avfallsbehandling
- Mål 5: Økt materialgjenvinningsgrad for husholdningsavfall
- Mål 6: Følge myndighetskrav knyttet til miljø og ressurser

Materialgjenvinningsgraden har siden 2013 sunket, og målsettingen er derfor den samme som i forrige plan, 40 %. Det er likevel ambisiøst, hovedsakelig på grunn av stor og økende mengde treavfall til energigjenvinning samt ønske om økt kontroll med husholdningsavfall. På grunn av uavklarte målsettinger og tiltak nasjonalt har det ikke vært aktuelt med større systemendringer, og økningen skal oppnås gjennom kommunikasjonstiltak for å bevisstgjøre og motivere innbyggerne til avfallsminimering og økt sortering.